

FAGARTIKLER I ERGOTERAPEUTEN

- STATUS OG OPPDATERTE RETNINGSLINJER FRA 2014

Artikkelen presenterer oppdaterte formelle retningslinjer for fagtidsskriftet Ergoterapeuten. Et av målene med retningslinjene er å bistå forfatterne i deres skriveprosess. Tydelige krav og standarder letter arbeidet med å skrive en god, og dermed publiserbar, fagartikkel.

Av Cathrine Hagby og Tore Bonsaksen

Cathrine Hagby er ergoterapeut og arbeider ved NAV Hjelpemiddelsentral Buskerud, Drammen. E-post: Cathrine.Hagby@nav.no

Tore Bonsaksen er høyskolelærer ved Institutt for ergoterapi og ortopediingeniørfag, Fakultet for helsefag, Høgskolen i Oslo og Akershus, Oslo

Det har i mange år vært mulig å finne tips på Ergoterapeutens nettsider om hvordan man kan og bør skrive fagartikler som søkes publisert i tidsskriftet. Først i 2010 publiserte redaksjonskomiteen imidlertid en artikkel som i detalj søkte å presisere både de innholdsmessige og de mer tekniske kravene som stilles til innsendte fagartikler (Hagby & Bonsaksen, 2010). Vi hadde to mål med å presisere kravene. Dels var målet å bistå forfatterne i deres skriveprosess – tydelige krav og standarder letter arbeidet med å skrive en god og dermed publiserbar fagartikkel. Dels var det også et mål for redaksjonen å motta artikler som var mer like formmessig, slik at vi i større grad kunne konsentrere oss om en vurdering av innholdet i artiklene.

Vi oppfatter det slik at disse målene i stor grad er nådd. Manuskripter som sendes inn til tidsskriftet, forholder seg definitivt til de standardene som er beskrevet, om enn fortsatt i noe varierende grad. Etter vår oppfatning har fagartiklene som de siste fire årene har nådd frem til publisering i Ergoterapeuten holdt et høyere nivå enn i tidligere år, faglig såvel som i måten stoffet er presentert på. Dette har naturlig sammenheng med at mange ergoterapeuter

Det er ingen interessekonflikter knyttet til denne artikkelen.

de seneste årene har gjennomført fagutviklingsprosjekter, og mange har avlagt mastergradseksamen og gjennomført andre typer videre- og etterutdanninger. Dette genererer i seg selv både skrivetrening og gode temaer å skrive om. Vi er åpne for at en presisering av krav og standarder kan gi en følelse av at nåløyet blir trangere, og at det kan holde enkelte borte fra å sende stoffet sitt til Ergoterapeuten. De fleste innsendte bidrag når imidlertid frem til publisering etter revisjon.

Vår revisjon av retningslinjene for utforming av fagartikler er ikke veldig omfattende. For en stor del består den av justeringer og språklige presiseringer av det som har vært gjeldende de siste fire årene. To områder er det likevel grunn til å fremheve. Det ene er av teknisk karakter, og medfører at lengden på innsendte manuskripter til Ergoterapeuten skal være inntil 4000 ord (eksklusive referanser, tabeller og figurer). Dette grepet har flere begrunnelser. Artiklene i Ergoterapeuten blir mer leservennlige. For de fleste er det lettere å lese litt enn mye. Et kortere artikkelformat harmonerer også bedre med tidsskriftet som universelt utformet. Det vil samtidig stimulere forfatterne til å uttrykke seg så klart og presist som mulig, slik at de får fram poengene sine innenfor det knappere formatet. Kortere artikler vil også åpne for flere publiserte artikler i samme nummer, noe som kan stimulere til en bredere dekning av aktuelle temaer enn hva som er mulig med dagens ordning.

Det andre området dreier seg om fagartiklenes krav til etterrettelighet hva angår etiske vurderinger og personvern hensyn. Dette er et viktig område også for fagformidling som ligger i randsonen av hva som kan karakteriseres som forskning. Redaksjonen mener derfor at også fagartikler skal kunne la seg etterprøve med tanke på hvilke etiske vurderinger som er foretatt. Det kan derfor bli aktuelt å etterspørre godkjenninger fra offentlige instanser som Regional komite for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk (REK) eller instanser som regulerer innsamling og oppbevaring av personopplysninger (Datatilsynet, Personvernombudet og Norsk Samfunnsvitenskapelig Datatjeneste (NSD)), dersom artikkelens innhold tilsier det. På generelt grunnlag oppfordrer vi alle bidragsytere til å sette seg inn i aktuelle regelverk knyttet til etikk og personvern (De nasjonale forskningsetiske komiteene, 2009; Personvernombudet for forskning, 2012; Somby & Segadal, 2014).

PROSEDYRE FOR VURDERING

Alle artiklene som kommer inn, blir fortsatt vurdert

av minst to medlemmer av redaksjonskomiteen. Artikkelen kommenteres og vurderes med utgangspunkt i kriteriene som er beskrevet nedenfor, og artikkelforfatteren (ved flere forfattere vil det være en kontaktperson) skal motta en skriftlig tilbakemelding innen to måneder etter innsending. Tilbakemeldingen skal inneholde en oversikt over hvilke endringer som må gjøres før artikkelen er klar for publisering. Punktene som presiseres i tilbakemeldingen skal være retningsgivende for forfatteren i revisjonsarbeidet. De fleste vil gjennomgå en revisjonsprosess med mindre eller mer omfattende endringer før de blir akseptert for publisering. Redaktøren lager en konklusjon på basis av egne og redaksjonskomiteens kommentarer.

Konklusjonen kan være:

- Godkjent
- Godkjent under forutsetning av at små endringer blir foretatt på en tilfredsstillende måte
- Godkjent under forutsetning av at store endringer blir foretatt på en tilfredsstillende måte
- Avslått.

Redaktøren har direkte kontakt med artikkelforfatterne. De av redaksjonskomiteens medlemmer som vurderte artikkelen første gang, blir spurt om å gjøre en andregangsvurdering dersom de har anbefalt omfattende endringer. Der vurderes det om artikkelen nå har en tilfredsstillende kvalitet og om forfatteren har tatt kommentarene til følge. Vi anbefaler at alle reviderte artikler sendes inn i en form hvor endringer er tydelig markerte, for eksempel ved å bruke «spor endringer» eller rød skriftfarge på endringene. I tilfeller hvor forfatteren likevel ikke ønsker å etterkomme komiteens forslag eller krav, bør dette begrunnes. Om et manuskript blir avslått, vil forfatteren få en kort skriftlig begrunnelse for avslaget.

INNHOLDSMESSIGE KRAV TIL FAGARTIKLER

Vi åpner for ulike strukturer på innsendte fagartikler, siden ikke alle typer av innhold vil kunne passe med en og samme type rammeverk. Noen krav er imidlertid like for alle innsendte fagartikler, mens andre krav kun kommer i betraktning dersom artikkelens innhold tilsier det. Tabell 1 bakerst i denne artikkelen viser en sjekklister som kan brukes før innsending av fagartikler til Ergoterapeuten.

For å tilfredsstillende innholdsmessige krav til fagartikkel må forfatteren:

- Ha et aktivitetsperspektiv og et fokus som er rele-

- vant for ergoterapi
- Tilføre ny kunnskap eller vise anvendelse av kunnskap på et relevant område
- Plassere og diskutere temaet i forhold til relevant og oppdatert kunnskap på feltet.

Der hvor artikkelens innhold tilsier det, vil det også stilles krav om:

- Konkrete og begrunnede beskrivelser av metode
- Kritisk refleksjon over metode og/eller fagutøvelse
- Redegjørelse for håndtering av spørsmål knyttet til etikk og personvern.

FORMMESSIGE KRAV TIL FAGARTIKLER

- Tittelsiden skal inneholde:
 1. Tittel, så kort og konsis som mulig
 2. Navn på forfatter(e) og arbeidsplass
 3. Korrespondanseadresse til forfatteren, inkludert e-postadresse. Ved flere forfattere oppgis en av forfatterne som kontaktperson.
 4. Bekreftelse på at det ikke er interessekonflikter knyttet til det innsendte manuskriptet, eller en kort redegjørelse for innholdet i slike konflikter.
- Artikkelen skal ha et kort sammendrag (inntil 150 ord) og inntil fem nøkkelord. Dette plasseres på side 2 i manuskriptet, etter tittelsiden. Et sammendrag gjør det lettere for biblioteker å plassere artikkelen tematisk, og gjør artikkelen lettere søkbar i aktuelle databaser.
- Manuskriptet skal ordinært være på maksimalt 4000 ord eksklusive referanser, tabeller og figurer. I spesielle tilfeller kan redaksjonen bestemme at dette kan fravikes.
- Hele artikkelen, inkludert eventuelle tabeller og bilder/figurer, skal sendes til redaktøren i ett og samme dokument.
- Hver side skal være nummerert øverst i høyre hjørne, med start på side 1 (tittelsiden).
- Vise god sammenheng i det som presenteres. Strukturen på artikkelen vil kunne variere med artikkelens innhold, men inkluderer ofte bakgrunnsinformasjon, problemstillinger, metode- og praksisbeskrivelser, erfaringer, resultater, diskusjon og konklusjon. IMRAD-strukturen (Introduksjon, Metode, Resultater og [And] Diskusjon) kan gi god retning, men er ikke et krav.
- Manuskripter skal være innsendt i Word-format.
- Teksten skal ha dobbel linjeavstand, skriftstørrelse 12, skrivestil Times New Roman, venstrestilt tekst.

- Bruk inntil to nivåer av overskrifter. På nivå 1 er overskriften fet og midtstilt, mens på nivå 2 er den fet og venstrestilt.
- Referansene skal være skrevet i henhold til APA (følg alltid nyeste versjon) eller Vancouver referansesystem. Den viktigste informasjonen om disse systemene er referert på tidsskriftets nettside (Horghagen & Sveen, 2008).
- Tabeller og figurer plasseres til sist i dokumentet, etter referansene. Plasser kun en tabell eller figur på hver side. Tabeller og figurer skal være mest mulig selvforklarende, de skal være nummererte og ha en tittel som beskriver innholdet. Dersom det er nødvendig, skal forklaring til innholdet inkluderes nedenfor tabellen eller figuren. I manuskriptet skal det indikeres hvor forfatteren ønsker tabellen eller figuren plassert (for eksempel «Sett inn tabell 1 omtrent her»).

Ergoterapeuten ønsker å publisere fagartikler om alle aspekter ved praksis, teori, utvikling og forskning relatert til ergoterapi. Gjennom å skrive og publisere fagartikler bidrar du til å øke kompetansen blant kolleger, til å drive faget fremover, og til å gi inspirasjon til andres faglige utviklingsarbeid. Er du usikker på om det du har lyst til å skrive egner seg for publisering som fagartikkel, så er det mulig å ta kontakt med redaksjonen og spørre seg for.

Lykke til!

Referanser

- De nasjonale forskningsetiske komiteene. (2009). Forskningsetisk sjekkliste. Retrieved 23.01.2014, from <http://www.etikkom.no/Forskningsetikk/Etiske-retningslinjer/Forskningsetisk-sjekkliste/>
- Hagby, C., & Bonsaksen, T. (2010). Retningslinjer for fagartikler i Ergoterapeuten. *Ergoterapeuten*, 53(4), 46-47.
- Horghagen, S., & Sveen, U. (2008). Referansesystemer. Ergoterapeuten. <http://www.ergoterapeuten.no/Fagbladet-Ergoterapeuten/Forfatterveiledning/Referansesystemer>
- Personvernombudet for forskning. (2012). Må prosjektet meldes? Retrieved 23.01.2014, from <http://www.nsd.uib.no/personvern/meldeplikt/>
- Somby, A-M., & Segadal, KU. (2014). Personvern hensyn og etiske problemstillinger ved publisering av fagartikler i Ergoterapeuten. *Ergoterapeuten*, 57(2), 44-49.

Sjekkpunkter før innsending av fagartikler		
	SJEKKPUNKT	SPØRSMÅL
1	Relevant fokus	Er artikkelen relevant? Har den et aktivitetsperspektiv?
2	Tilfører kunnskap	Tilfører artikkelen ny kunnskap, eller viser den ny anvendelse av kunnskap?
3	Temaet står i en sammenheng	Hvordan er forholdet mellom det du skriver om, og andre publikasjoner om samme tema?
4	Strukturert fremstilling	Er det tydelig hva du vil med artikkelen – hva er hensikten eller problemstillingen? Er artikkelen din logisk bygget opp? Er det god sammenheng mellom de ulike delene i teksten?
5	Klar metodebeskrivelse	Er metoden du har brukt klart beskrevet, og har du argumentert for dine valg?
6	Kritisk refleksjon	Viser du et reflektert forhold til temaet? Tydeliggjør du styrker og svakheter ved arbeidet?
7	Etikk og personvern	Hvordan har du håndtert spørsmål om etikk og personvern? Oppgir du eventuelle godkjenninger?
8	Tittel	Er den så kort og konsis som mulig?
9	Navn og arbeidssted	Har du oppgitt navn og arbeidssted på forfatterne? Er kontaktforfatters e-post-adresse oppgitt?
10	Interessekonflikter	Har du oppgitt hvilke interessekonflikter som finnes, alternativt oppgitt at det ikke er noen?
11	Kort sammendrag	Har du skrevet et sammendrag på inntil 150 ord, og satt dette inn på side 2?
12	Innenfor ordgrensen	Er artikkelen innenfor 4000 ord, ikke medregnet referanser, tabeller og figurer?
13	Ett dokument	Er alt materialet samlet i ett (1) dokument?
14	Sidetall	Er hver side nummerert øverst i høyre hjørne? Starter nummereringen på side 1 (tittelsiden)?
15	Word-format	Er artikkelen i Word-format?
16	Skrift og linjeavstand	Bruker du Times New Roman, punktstørrelse 12, og dobbel linjeavstand?
17	Nivå på overskrifter	Bruker du inntil to nivåer av overskrifter?
18	Referansebruk	Står referansene i henhold til Vancouver eller siste versjon av APA? Er referanselisten plassert mellom teksten og eventuelle tabeller/figurer?
19	Tabeller og Figurer	Er tabeller og figurer nummererte og plassert bak referanselisten? Er de selvforklarende, eller har de tilstrekkelig forklaring plassert nedenfor tabellen/figuren? Har du oppgitt i teksten hvor du ønsker tabellen/figuren plassert?
20	Innsending	Ser punkt 1-19 bra ut? Hvis ja: Send artikkelen som vedlegg til e-post til emt@ergoterapeutene.org

Tabell 1. Sjekkpunkter før innsending av fagartikler.